

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 1967 Nr. 44

A. TITEL

*Statuut van de Organisatie der Verenigde Naties
voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur;
Londen, 16 november 1945*

B. TEKST

De Engelse en de Franse tekst van het Statuut zijn bij Koninklijk besluit van 25 februari 1947 bekendgemaakt in *Stb.* H 62.

Het Statuut is overeenkomstig artikel XIII, eerste lid, een achttal malen gewijzigd door de Algemene Vergadering der Organisatie, laatstelijk in haar tiende zitting. De Engelse en de Franse tekst van het aldus gewijzigde Statuut zijn geplaatst in *Trb.* 1960, 131.

C. VERTALING

De vertaling in het Nederlands van het Statuut is bij Koninklijk besluit van 25 februari 1947 bekendgemaakt in *Stb.* H 62.

De vertaling in het Nederlands van het Statuut, zoals laatstelijk gewijzigd door de Algemene Vergadering in haar tiende zitting, is geplaatst in *Trb.* 1960, 131.

D. GOEDKEURING

Zie *Trb.* 1960, 131.

E. BEKRACHTIGING

Zie *Trb.* 1960, 131, *Trb.* 1965, 78 en *Trb.* 1966, 114.

F. TOETREDING

Zie *Trb.* 1960, 131.

G. INWERKINGTREDING

Zie *Trb.* 1960, 131.

I. OPZEGGING

Zie *Trb.* 1960, 131.

In overeenstemming met artikel II, lid 6, van het Statuut is het lidmaatschap der Organisatie door Indonesië opgezegd bij een kennisgeving d.d. 12 februari 1965. Deze opzegging zou op 31 december 1966 rechtseffect hebben gehad, ware het niet dat Indonesië de opzegging heeft herroepen bij kennisgeving d.d. 30 juli 1966.

J. GEGEVENS

Zie *Trb.* 1960, 131, *Trb.* 1965, 78 en *Trb.* 1966, 114.

2. Verwijzingen

Voor het op 26 juni 1945 te San Francisco tot stand gekomen Handvest der Verenigde Naties zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1967, 3.

Voor het op 26 juni 1945 te San Francisco tot stand gekomen Statuut van het Internationaal Gerechtshof zie ook *Trb.* 1965, 171.

4. Uitvoering van het Statuut

Artikel I, lid 2, onder (a) juncto artikel IV, lid 4

Voor de op 22 november 1950 te Lake Success tot stand gekomen Overeenkomst inzake de invoer van voorwerpen van opvoedkundige, wetenschappelijke of culturele aard zie ook *Trb.* 1967, 17.

Artikel IV, lid 3

Voor het op 14 mei 1954 te 's-Gravenhage tot stand gekomen Verdrag inzake de bescherming van culturele goederen in geval van een gewapend conflict zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1966, 96.

Artikel XII juncto artikel 105 van het Handvest der Verenigde Naties

Voor het op 21 november 1947 te New York tot stand gekomen Verdrag nopens de voorrechten en immuniteiten van de gespecialiseerde organisaties zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1967, 6.

De vertaling in het Nederlands van de beide op 19 november 1964 te Parijs door de Algemene Vergadering van de Organisatie der Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur aangenomen aanbevelingen (Engelse tekst in rubriek J van *Trb.* 1966, 114) luidt als volgt:

Aanbeveling inzake de internationale normalisatie van statistieken met betrekking tot de boekenproductie en periodieken

De Algemene Vergadering van de Organisatie der Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur, bijeengekomen voor haar dertiende zitting, van 20 oktober tot 20 november 1964 te Parijs gehouden,

Overwegende, dat krachtens artikel IV, vierde lid, van het Statuut, de Organisatie akten nopens de internationale regeling van tot haar bevoegdheid behorende onderwerpen kan voorbereiden en aanvaarden,

Overwegende, dat artikel VIII van het Statuut van de Organisatie der Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur bepaalt dat iedere Lid-Staat periodiek op een door de Algemene Vergadering vast te stellen wijze verslag uitbrengt aan de Organisatie omtrent zijn wetten, reglementen en statistieken inzake werkzaamheden en instellingen op het gebied van onderwijs, wetenschap en cultuur, alsook omtrent de uitvoering van de aanbevelingen en verdragen, bedoeld in artikel IV, vierde lid,

Ervan overtuigd, dat het zeer gewenst is dat de nationale autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor het verzamelen en verspreiden van statistieken inzake boekenproductie en periodieken, zich door bepaalde normen laten leiden wat betreft begripsomschrijving, indeling en rangschikking, ten einde zodoende deze statistieken internationaal beter vergelijkbaar te maken,

Thans behandelende, als punt 15.3.2 van de agenda van de zitting, voorstellen betreffende de internationale normalisatie van statistieken met betrekking tot boekenproductie en periodieken,

Besloten hebbende, in haar twaalfde zitting, dat deze voorstellen zullen worden vervat in een internationale akte, in de vorm van een aanbeveling voor de Lid-Staten,

Aanvaardt deze aanbeveling op 19 november 1964.

De Algemene Vergadering geeft, met betrekking tot de samenstelling van internationale statistieken, de Lid-Staten in overweging de navolgende bepalingen toe te passen betreffende begripsomschrijving, indeling en rangschikking van statistieken, voor zover die betrekking hebben op boekenproductie en periodieken, door het nemen van maatregelen, hetzij in de vorm van een nationale wet, of anderszins, voor het in praktijk brengen in de onder hun rechtsmacht vallende gebieden, van de in deze aanbeveling omschreven normen en beginselen.

De Algemene Vergadering geeft de Lid-Staten in overweging deze aanbeveling onder de aandacht te brengen van de autoriteiten en de diensten die verantwoordelijk zijn voor het bijeenbrengen en verspreiden van statistieken met betrekking tot boekenproductie en periodieken.

De Algemene Vergadering geeft de Lid-Staten in overweging haar, op de tijdstippen en in de vorm die zij daartoe voorschrijft, verslag uit te brengen van de maatregelen die zij naar aanleiding van deze aanbeveling hebben genomen.

I. WERKINGSSFEER EN ALGEMENE OMSCHRIJVINGEN

1. De in deze aanbeveling bedoelde statistieken hebben betrekking op gedrukte periodieke en andere dan periodieke uitgaven die in een bepaald land zijn verschenen en verkrijgbaar zijn voor het publiek en die, in het algemeen, uitgaven zijn die dienen te worden opgenomen in de nationale bibliografische lijsten van de verschillende landen.

2. De volgende uitgaven worden niet opgenomen in de in deze aanbeveling genoemde statistieken:

- a. Bladen die met reclamationdoeleinden worden uitgegeven, mits de literaire of wetenschappelijke tekst van ondergeschikt belang is en de bladen kosteloos worden verspreid:
  - (i) Commerciële catalogi en prospectussen en andere geschriften waarin reclame wordt gemaakt voor handel, industrie of toerisme;
  - (ii) Geschriften waarin het werk of de technische vooruitgang in een bepaalde bedrijfs- of handelstak wordt beschreven en de aandacht wordt gevestigd op de produkten of de diensten die door degene die voor de uitgave verantwoordelijk is worden geleverd.
- b. Geschriften die tot een der volgende categorieën behoren, voor zover zij slechts gedurende korte tijd van betekenis zijn:
  - (i) Dienstregelingen, prijscouranten, telefoongidsen, enz.;
  - (ii) Programma's die betrekking hebben op uitvoeringen, tentoonstellingen, beurzen, enz.;
  - (iii) Huishoudelijke reglementen en verslagen van handelsondernemingen, bedrijfsrichtlijnen, circulaires, enz.;
  - (iv) Kalenders, agenda's, enz.
- c. Geschriften die tot een der volgende categorieën behoren, waarvan de tekst niet het belangrijkste onderdeel vormt:
  - (i) Muziekwerken (partituren of muziekboeken), mits de muziek van meer belang is dan de woorden;

- (ii) Land- en zeekaarten, met uitzondering van atlassen; zoals astronomische kaarten, hydrografische en geografische kaarten, wandkaarten, wegenkaarten, geologische overzichten in kaartvorm en topografische kaarten.

3. Bij het samenstellen van de in deze aanbeveling bedoelde statistieken dienen de navolgende begripsomschrijvingen te worden gehanteerd:

- a. Een geschrift wordt beschouwd als een niet-periodieke uitgave als het op één bepaald tijdstip wordt uitgegeven, of, met tussenpozen, in delen, waarvan het aantal in de regel vooraf wordt vastgesteld;
- b. Een geschrift wordt beschouwd als een periodieke uitgave indien het één nummer uit een doorlopende serie met dezelfde titel is, die met regelmatige of onregelmatige tussenpozen wordt uitgegeven, voor een onbepaald tijdvak, waarvan de afzonderlijke nummers doorlopend worden genummerd of gedateerd;
- c. De term „gedrukt” heeft betrekking op vermenigvuldiging door drukken langs mechanische weg, ongeacht de methode die daarbij wordt toegepast;
- d. Een geschrift wordt beschouwd te worden uitgegeven in een bepaald land, indien de uitgever officieel is gevestigd in het land waar de statistieken worden samengesteld, in welk verband de plaats waar het geschrift wordt gedrukt of van waaruit het wordt verspreid, van geen belang is. Indien een geschrift wordt uitgegeven door een of meer uitgevers die officieel in twee of meer landen zijn gevestigd, wordt het beschouwd te zijn uitgegeven in het land of in de landen waar het verschijnt;
- e. Een geschrift wordt beschouwd verkrijgbaar te zijn voor het publiek, indien het verkrijgbaar is door aankoop, of doordat het gratis wordt verspreid. Geschriften die bestemd zijn voor een beperkte lezerskring, zoals bepaalde regeringspublicaties, publicaties van wetenschappelijke genootschappen, politieke organisaties of beroepsorganisaties, worden eveneens beschouwd verkrijgbaar te zijn voor het publiek.

II. STATISTIEKEN MET BETREKKING TOT HET UITGEVEN VAN BOEKEN

Werkingsfeer

4. De in deze aanbeveling bedoelde statistieken met betrekking tot de boekenproductie hebben betrekking op niet-periodieke geschriften die beantwoorden aan de in het eerste en derde lid hierboven genoemde kenmerken en begripsomschrijvingen, met uitzondering van de geschriften bedoeld in het tweede lid hierboven.

5. In de statistieken met betrekking tot de boekenproductie dienen o.a. de volgende soorten geschriften te worden opgenomen:

- a. Regeringspublicaties, d.w.z. geschriften die worden uitgegeven door openbare overheidsorganen of afdelingen daarvan, met uitzondering van de geschriften die een vertrouwelijk karakter hebben of die uitsluitend voor intern gebruik zijn bestemd;
- b. Leerboeken voor scholen, d.w.z. boeken die zijn voorgeschreven voor leerlingen die lager en middelbaar onderwijs ontvangen, zoals omschreven in de aanbeveling nopens de internationale normalisatie van statistieken met betrekking tot het onderwijs, die op 3 december 1958 door de Algemene Vergadering is aanvaard;
- c. Dissertaties;
- d. Overdrukken, d.w.z. herdrukken van een deel van een eerder verschenen boek of periodiek, mits deze een titel hebben en afzonderlijk per pagina zijn genummerd en zij een op zichzelf staand werk vormen;
- e. Geschriften die deel uitmaken van een reeks, doch die afzonderlijke bibliografische eenheden vormen;
- f. Geïllustreerde werken:
  - (i) Verzamelingen prenten, reproducties van kunstwerken, tekeningen, enz. voor zover deze verzamelingen volledige, per pagina genummerde werken vormen en de illustraties zijn voorzien van een verklarende tekst, hoe kort ook, die betrekking heeft op deze werken of op de kunstenaars zelf;
  - (ii) Albums, geïllustreerde boeken en vlugschriften die in de vorm van een doorlopend verhaal zijn geschreven, met afbeeldingen die bepaalde episodes illustreren;
  - (iii) Albums en prentenboeken voor kinderen.

Begripsomschrijvingen

6. De navolgende begripsomschrijvingen tasten bestaande internationale overeenkomsten niet aan en worden alleen gebruikt voor het samenstellen van de in deze aanbeveling bedoelde statistieken met betrekking tot de boekenproductie:

- a. Een boek is een niet periodiek verschijnend gedrukt geschrift, dat ten minste 49 pagina's telt, de omslag niet medegerekend, dat in het betrokken land wordt uitgegeven en verkrijgbaar is voor het publiek;
- b. Een vlugschrift is een niet periodiek verschijnend gedrukt geschrift dat ten minste 5, doch niet meer dan 48 pagina's telt, de omslag niet medegerekend, dat in een bepaald land wordt uitgegeven en verkrijgbaar is voor het publiek;

- c. Een eerste druk is de eerste uitgave van een oorspronkelijk of vertaald manuscript;
- d. Een volgende druk is een geschrift dat zich van voorgaande drukken onderscheidt doordat de inhoud (herziene druk) of de opmaak (nieuwe druk) ervan is gewijzigd;
- e. Een herdruk is ongewijzigd naar inhoud en opmaak, behoudens verbetering van drukfouten die voorkwamen in de voorgaande druk. Een herdruk verzorgd door een uitgever die niet de oorspronkelijke uitgever is, wordt als een volgende druk beschouwd;
- f. Een vertaling is een geschrift dat een weergave is van een werk in een taal die niet de oorspronkelijke taal is;
- g. Een titel is een term die wordt gebruikt ter aanduiding van een gedrukt geschrift dat op zichzelf een eenheid vormt, ongeacht of het in een of meer delen wordt uitgegeven.

Methoden van tellen

7. In statistieken met betrekking tot de boekenproductie moet het aantal titels en, zo mogelijk, het aantal exemplaren van uitgegeven werken worden vermeld. Landen die geen inlichtingen kunnen verstrekken over het aantal uitgegeven exemplaren, kunnen, bij wijze van interimregeling, inlichtingen verstrekken over het aantal verkochte of op andere wijze verspreide exemplaren.

- a. Wanneer een werk in verschillende delen (zonder eigen titels) die in een tijdvak van enkele jaren het licht zien, verschijnt, wordt het elk jaar als een enkele eenheid genomen, ongeacht het aantal delen dat in één jaar verschijnt.
- b. In de volgende gevallen evenwel dient in plaats van de titel het deel als statistische eenheid te worden genomen:
  - (i) Wanneer twee of meer afzonderlijke werken worden uitgegeven onder dezelfde omslag en zij een enkel geschrift vormen (volledige werken van een schrijver, een keuze uit toneelstukken van verschillende schrijvers, enz.);
  - (ii) Wanneer een werk in verschillende delen verschijnt en elk deel een verschillende titel heeft en een afzonderlijk geheel vormt.

8. Herdrukken mogen niet worden meegeteld voor het aantal titels, doch uitsluitend voor het aantal exemplaren, zoals bepaald in het elfde lid, de alinea's a en b hieronder.

Indeling

9. Statistieken met betrekking tot de boekenproductie dienen in de eerste plaats te worden ingedeeld naar onderwerpsgroepen. Totdat

een ander classificatiesysteem is ontwikkeld en aanvaard, is de hieronder opgenomen indeling, die is gebaseerd op de Universele Decimale Classificatie (UDC) en 23 groepen omvat (de cijfers tussen haakjes verwijzen naar de overeenkomstige UDC titels), de indeling die moet worden aangehouden:

1. Algemeen (0); 2. Filosofie, psychologie (1); 3. Godsdienst, theologie (2); 4. Sociologie, statistiek (30-31); 5. Politieke wetenschap, politieke economie (32-33); 6. Recht, openbaar bestuur, sociale zorg, sociale bijstand, verzekering (34, 351-354, 36); 7. Krijgskunde en krijgswetenschap (355-359); 8. Onderwijs (37); 9. Handel, verbindingen, vervoer (38); 10. Etnografie, gewoonten en gebruiken, folklore (39); 11. Taalwetenschap, filologie (4); 12. Wiskunde (51); 13. Natuurwetenschappen (52-59); 14. Geneeskunde, volksgezondheid (61); 15. Techniek, nijverheid, ambachten (62, 66-69); 16. Landbouw, bosbouw, veefokkerij, jacht, visserij (63); 17. Huishoudkunde (64); 18. Techniek van de handel, verbindingen, vervoer (65); 19. Stadsplanning, architectuur, beeldende kunsten, kunstnijverheid, fotografie, muziek, film, bioscoop, schouwburg, radio, televisie (70-78, 791-792); 20. Amusement, vrijetijdsbesteding, sport en spel (790, 793-799); 21. Letterkunde (8): (a) Geschiedenis der letterkunde en der letterkundige kritiek, (b) Literaire teksten; 22. Geografie, reizen (91); 23. Geschiedenis, biografie (92-99).

Schoolboeken en kinderboeken voor zover deze reeds zijn opgenomen in bovenstaande onderwerpsgroepen dienen eveneens afzonderlijk te worden genomen in de beide volgende aanvullende groepen: (a) schoolboeken en (b) kinderboeken.

10. Elk van deze groepen dient als volgt te worden onderverdeeld:
  - a. Afhankelijk van het aantal pagina's van het geschrift in: (i) boeken en (ii) vlugschriften;
  - b. Afhankelijk van de taal: (i) voor de totale uitgifte van geschriften, naar de taal van het geschrift; (ii) alleen voor vertalingen, naar de oorspronkelijke taal. Tweetalige of meertalige werken vormen een afzonderlijke groep, te weten: „werken in twee of meer talen”;
  - c. Afhankelijk van de volgorde van uitgifte in: (i) eerste drukken, en (ii) volgende drukken, zoals voorzien in het elfde lid (a) en (b).

Tabellen

11. Tabellen die gegevens bevatten van de hieronder aangeduide aard moeten jaarlijks worden opgemaakt en de daarin vervatte inlichtingen moeten overeenstemmen met de omschrijvingen en indelingen die in de voorgaande leden zijn aangegeven. De aandacht

dient te worden gevestigd op eventuele verschillen tussen deze omschrijvingen en indelingen en die welke gewoonlijk op nationaal niveau worden gebruikt. Deze gegevens betreffen:

- a. Statistieken die betrekking hebben op het totale aantal titels, ingedeeld naar onderwerp, waarbij met betrekking tot ieder onderwerp in de eerste plaats onderscheid moet worden gemaakt tussen boeken en vlugschriften en, in de tweede plaats, tussen eerste drukken en volgende drukken;
- b. Statistieken die betrekking hebben op het totale aantal exemplaren ingedeeld naar onderwerp, waarbij met betrekking tot ieder onderwerp onderscheid moet worden gemaakt tussen boeken en vlugschriften. Indien mogelijk, zou het gewenst zijn bovendien onderscheid te maken tussen eerste drukken (herdrukken daarbij inbegrepen) en volgende drukken (herdrukken daarbij inbegrepen);
- c. Statistieken die betrekking hebben op het totale aantal titels, ingedeeld zowel naar onderwerp als naar de taal van het geschrift;
- d. Statistieken die betrekking hebben op het totale aantal exemplaren, ingedeeld naar onderwerp en naar de taal van het geschrift;
- e. Statistieken die betrekking hebben op vertalingen: totaal aantal titels, ingedeeld zowel naar onderwerp als naar oorspronkelijke taal;
- f. Statistieken die betrekking hebben op vertalingen: totaal aantal exemplaren, ingedeeld zowel naar onderwerp als naar oorspronkelijke taal.

III. STATISTIEKEN MET BETREKKING TOT PERIODIEKEN

Werkingsfeer

12. De in deze aanbeveling bedoelde statistieken met betrekking tot periodieken dienen betrekking te hebben op alle tijdschriften die beantwoorden aan de eigenschappen en omschrijvingen genoemd in het eerste en derde lid hierboven, met uitzondering van de geschriften genoemd in het tweede lid hierboven.

13. De volgende categorieën geschriften moeten onder andere worden opgenomen in de statistieken met betrekking tot periodieken:

- a. Periodieke geschriften van de overheid, te weten periodieke geschriften die worden uitgegeven door openbare overheidsorganen of afdelingen daarvan, met inbegrip van verzamelingen wetsteksten, verordeningen, enz., met uitzondering van die geschriften die een vertrouwelijk karakter hebben of die uitsluitend voor intern gebruik zijn bestemd;

- b. Wetenschappelijke bladen, te weten bladen die door universiteiten worden uitgegeven, geschriften van instellingen voor wetenschappelijk onderzoek en andere wetenschappelijke of culturele verenigingen, enz.;
- c. Periodieke geschriften van beroepsorganisaties, vakbonden, politieke organisaties of sportorganisaties, enz., ook als deze slechts onder de eigen leden worden verspreid;
- d. Geschriften die jaarlijks of minder vaak verschijnen;
- e. Bladen uitgegeven door kerkelijke gemeenten;
- f. Schoolbladen en schoolkranten;
- g. „Huisorganen”, te weten geschriften die zijn bestemd voor de werknemers van een industriële of commerciële onderneming, of een daarmee te vergelijken bedrijf, of voor de klanten van deze bedrijven;
- h. Amusements-, radio- en televisieprogramma's, voor zover de literaire inhoud daarvan een niet onbelangrijk deel uitmaakt.

Begripsomschrijvingen

14. Bij het samenstellen van de in deze aanbeveling bedoelde statistieken betreffende periodieke geschriften dienen de volgende omschrijvingen te worden gebruikt:

- a. Onder kranten wordt verstaan periodieke geschriften die voor het grote publiek zijn bestemd en hoofdzakelijk zijn bedoeld als primaire bron van geschreven inlichtingen over actuele gebeurtenissen die verband houden met openbare aangelegenheden, internationale vraagstukken, politiek, enz. Daarin kunnen eveneens artikelen zijn opgenomen over literaire of andere onderwerpen, evenals illustraties en advertenties. Onder deze omschrijving worden begrepen:
  - (i) Alle kranten die hoofdzakelijk verslag uitbrengen van gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden in het etmaal voordat zij ter perse gingen, ongeacht of het dagbladen zijn of niet (bijvoorbeeld zondagsbladen).
  - (ii) Kranten die geen dagbladen zijn, die nieuws bevatten dat op een langer tijdvak betrekking heeft, doch die, hetzij vanwege hun plaatselijk karakter, hetzij om andere redenen, hun lezers tot primaire bron van algemene inlichtingen strekken;
- b. Andere periodieke geschriften zijn die welke hetzij zich inlaten met onderwerpen van zeer algemeen belang, hetzij in de eerste plaats studies en feitelijke gegevens bevatten omtrent gespecialiseerde onderwerpen zoals wetgeving, financiën, handel, geneeskunde, mode, sport, enz. Deze omschrijving heeft betrekking op gespecialiseerde bladen, overzichten, waaronder

begrepen overzichten die betrekking hebben op actuele gebeurtenissen en die zich tot taak stellen gebeurtenissen te selecteren, samen te vatten of van commentaar te voorzien, welke reeds in gewone kranten, tijdschriften en alle andere periodieke geschriften, andere dan gewone kranten, met uitzondering van de in het tweede lid van deze aanbeveling genoemde geschriften, zijn verslagen.

Methode van tellen

15. Statistieken die betrekking hebben op periodieke geschriften dienen het totale aantal uitgaven en, zo mogelijk, de oplage te vermelden.

16. Bij het berekenen van het totale aantal periodieke geschriften dienen de volgende methoden te worden toegepast:

- a. De navolgende uitgaven dienen niet als afzonderlijke geschriften te worden beschouwd:
  - (i) Provinciale of plaatselijke edities van hetzelfde geschrift zonder wezenlijk verschil in de berichtgeving of de redactionele inhoud. Een verschil in titel of in de pagina's met het plaatselijke nieuws is op zichzelf niet voldoende om het geschrift te doen beschouwen als een afzonderlijke krant;
  - (ii) Supplementen die niet afzonderlijk ten verkoop worden aangeboden.
- b. Aan de andere kant dienen geschriften die tot de navolgende categorieën behoren als afzonderlijke geschriften te worden beschouwd:
  - (i) Provinciale of plaatselijke edities die wezenlijk verschillen van het moederblad wat betreft berichtgeving of redactionele inhoud;
  - (ii) Supplementen die afzonderlijk ten verkoop worden aangeboden;
  - (iii) Bijzondere edities (zoals zondagsbladen, enz.);
  - (iv) Ochtend- en avondbladen, mits zij afzonderlijke titels hebben of wettelijk afzonderlijke eenheden vormen;
  - (v) Edities in verschillende talen van hetzelfde geschrift, indien deze in een bepaald land worden uitgegeven.

17. De verspreidingscijfers dienen de gemiddelde dagelijkse verspreiding aan te geven of de gemiddelde verspreiding per nummer, waar het bladen betreft die geen dagbladen zijn. In deze cijfers moet het aantal, hetzij rechtstreeks, hetzij bij abonnement, verkochte exemplaren zijn begrepen, alsmede het aantal gratis exemplaren dat regelmatig wordt verspreid, zowel binnen het land als er buiten, met

uitzondering evenwel van de onverkochte exemplaren. Indien over de verspreiding geen cijfers bekend zijn, moet het aantal gedrukte exemplaren worden opgegeven.

Indeling

18. Periodieke geschriften dienen in de eerste plaats in de twee volgende categorieën te worden onderverdeeld: kranten en andere periodieken.

19. Kranten: statistieken die betrekking hebben op kranten dienen, voor zover mogelijk, als volgt te worden ingedeeld:

- a. Naar taal; geschriften die in tweetalige of meertalige edities verschijnen dienen in een afzonderlijke categorie te worden ondergebracht;
- b. Naar frequentie:
  - (i) Kranten die ten minste viermaal per week verschijnen; eveneens dient onderscheid te worden gemaakt tussen ochtend- en avondbladen;
  - (ii) Kranten die driemaal per week of minder vaak verschijnen; eveneens dient onderscheid te worden gemaakt tussen kranten die twee- of driemaal per week, eenmaal per week, of minder vaak verschijnen.

20. Andere periodieke geschriften: statistieken die op deze categorie betrekking hebben dienen als volgt te worden ingedeeld:

- a. Naar taal; geschriften die in tweetalige of meertalige edities verschijnen dienen in een afzonderlijke categorie te worden ondergebracht;
- b. Naar frequentie: periodieke geschriften die verschijnen:
  - (i) Ten minste viermaal per week;
  - (ii) Van een- tot driemaal per week;
  - (iii) Twee- of driemaal per maand;
  - (iv) Van acht- tot twaalfmaal per jaar;
  - (v) Van vijf- tot zevenmaal per jaar;
  - (vi) Van twee- tot viermaal per jaar;
  - (vii) Eenmaal per jaar of met langere tussenpozen;
  - (viii) Onregelmatig.
- c. Naar onderwerp: totdat een ander classificatiesysteem is ontwikkeld en aanvaard, dient voor internationale statistieken die betrekking hebben op periodieke geschriften de hierna volgende indeling te worden gebruikt, die is gebaseerd op de Universele Decimale Classificatie (UDC) en 23 onderwerpsgroepen kent (de cijfers tussen haakjes verwijzen naar de overeenkomstige UDC-titels):

1. Algemeen (0); 2. Filosofie, psychologie (1); 3. Godsdienst, theologie (2); 4. Sociologie, statistiek (30-31); 5. Politieke wetenschap, politieke economie (32-33); 6. Recht, openbaar bestuur, sociale zorg, sociale bijstand, verzekering (34, 351-354, 36); 7. Krijgskunde en krijgswetenschap (355-359); 8. Onderwijs (37); 9. Handel, verbindingen, vervoer (38); 10. Etnografie, gewoonten en gebruiken, folklore (39); 11. Taalwetenschap, filologie (4); 12. Wiskunde (51); 13. Natuurwetenschappen (52-59); 14. Geneeskunde, volksgezondheid (61); 15. Techniek, nijverheid, ambachten (62, 66-69); 16. Landbouw, bosbouw, veefokkerij, jacht, visserij (63); 17. Huishoudkunde (64); 18. Techniek van de handel, verbindingen, vervoer (65); 19. Stadsplanning, architectuur, beeldende kunsten, kunstnijverheid, fotografie, muziek, film, bioscoop, schouwburg, radio, televisie (70-78, 791-792); 20. Amusement, vrijetijdsbesteding, sport en spel (790, 793-799); 21. Letterkunde (8): (a) Geschiedenis der letterkunde en der letterkundige kritiek, (b) Literaire teksten; 22. Geografie, reizen (91); 23. Geschiedenis, biografie (92-99).
- d. De in de hieronder staande indeling opgenomen geschriften worden niet geteld volgens de 23 hierboven genoemde groepen doch dienen te worden geteld als onderdeel van een afzonderlijke classificatie:
- (i) Tijdschriften voor kinderen en jongeren;
  - (ii) Beeldromans en humoristische bladen;
  - (iii) Bladen uitgegeven door kerkelijke gemeenten;
  - (iv) Schoolbladen en schoolkranten;
  - (v) „Huisorganen”.

Tabellen

21. De tabellen die gegevens bevatten van de hieronder aangegevide aard dienen jaarlijks te worden opgemaakt en de daarin vervatte inlichtingen dienen, voor zover mogelijk, overeen te stemmen met de omschrijvingen en indelingen die in de voorgaande leden zijn aangegeven. De aandacht dient te worden gevestigd op eventuele verschillen tussen deze omschrijvingen en indelingen en die welke gewoonlijk op nationaal niveau worden gebruikt. Deze gegevens betreffen:

- a. Kranten en andere periodieke geschriften: statistieken van het totale aantal geschriften en hun oplage, ingedeeld naar frequentie van verschijnen en naar hoofdtal van het geschrift;
- b. Andere periodieke geschriften: statistieken van het totale aantal periodieke geschriften en hun verspreiding, ingedeeld naar onderwerpsgroep en naar frequentie van verschijnen.

Aanbeveling inzake de middelen om de onrechtmatige uitvoer, invoer of eigendomsoverdracht van culturele goederen te verbieden en te verhinderen

De Algemene Vergadering van de Organisatie der Verenigde Naties voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur, bijeengekomen te Parijs van 20 oktober tot 20 november 1964, in haar dertiende zitting,

Van oordeel dat culturele goederen van fundamenteel belang zijn voor de beschaving en de nationale cultuur, en dat bekendheid daarmee leidt tot begrip en wederzijdse waardering tussen de volken,

Overwegende, dat het de plicht is van elke Staat de culturele goederen die zich op zijn grondgebied bevinden en die tot zijn nationaal erfdeel behoren, te beschermen tegen de gevaren die voortvloeien uit onrechtmatige uitvoer, invoer of eigendomsoverdracht,

Overwegende, dat het om deze gevaren af te wenden noodzakelijk is dat elke Lid-Staat zich in toenemende mate bewust wordt van zijn morele verplichting zijn eigen cultureel erfdeel en dat van alle volken te eerbiedigen,

Overwegende, dat deze doelstellingen niet kunnen worden verwezenlijkt zonder nauwe samenwerking tussen de Lid-Staten,

Ervan overtuigd dat maatregelen dienen te worden genomen ter bevordering van de aanvaarding van passende maatregelen en ter verbetering van de sfeer van internationale saamhorigheid, zonder welke de beoogde doeleinden niet kunnen worden bereikt,

Thans behandelende voorstellen voor internationale regelingen voor het verbieden en verhinderen van de onrechtmatige uitvoer, invoer en eigendomsoverdracht van culturele goederen, welke als punt 15.3.3 op de agenda van de zitting voorkomen,

Besloten hebbende, op haar twaalfde zitting, dat deze voorstellen dienen te worden geregeld op internationaal niveau door middel van een aanbeveling aan de Lid-Staten, daarbij uitdrukking gevend aan de hoop dat een internationaal verdrag zo spoedig mogelijk zal worden aanvaard,

Aanvaardt deze aanbeveling op 19 november 1964.

De Algemene Vergadering geeft de Lid-Staten in overweging de navolgende bepalingen toe te passen door het nemen van de daartoe geboden wettelijke of andere maatregelen ten einde binnen hun onderscheiden grondgebieden de in deze aanbeveling vervatte beginselen en normen in praktijk te brengen.

De Algemene Vergadering geeft de Lid-Staten in overweging deze aanbeveling ter kennis te brengen van de autoriteiten en organisaties die betrokken zijn bij de bescherming van culturele goederen.

De Algemene Vergadering geeft de Lid-Staten in overweging haar op de door haar vast te stellen tijdstippen en wijze verslag uit te brengen over de maatregelen die zij hebben genomen ter uitvoering van deze aanbeveling.

I. BEGRIPSOMSCHRIJVING

1. In deze aanbeveling wordt onder de term „culturele goederen” verstaan roerende en onroerende goederen die van groot belang zijn voor het culturele erfdeel van een land, zoals werken van kunst en architectuur, manuscripten, boeken en andere eigendom van artistiek, historisch of oudheidkundig belang, etnologische documenten, specimina van flora en fauna, wetenschappelijke verzamelingen en belangrijke verzamelingen boeken, alsmede archieven, waaronder begrepen muziekarchieven.

2. Elke Lid-Staat dient zelf de maatstaven te bepalen die hij het geschiktst acht ter vaststelling welke culturele goederen in zijn gebied de in deze aanbeveling bedoelde bescherming op grond van hun grote betekenis dienen te genieten.

II. ALGEMENE BEGINSELEN

3. Ter verzekering van de bescherming van zijn culturele erfdeel tegen elk gevaar van verarming, dient elke Lid-Staat passende maatregelen te nemen ter uitoefening van een doeltreffende controle op de uitvoer van culturele goederen als omschreven in het eerste en tweede lid.

4. De invoer van culturele goederen mag niet worden toegestaan voordat die goederen in de uitvoerende Staat zijn vrijgesteld van eventuele beperkingen van de zijde der bevoegde autoriteiten.

5. Elke Lid-Staat dient passende maatregelen te nemen ter voorkoming van onrechtmatige eigendomsoverdracht van culturele goederen.

6. Elke Lid-Staat dient regels op te stellen betreffende de toepassing van bovengenoemde beginselen.

7. Elke uitvoer, invoer of eigendomsoverdracht tot stand gekomen in strijd met de regels die door elke Lid-Staat overeenkomstig het bepaalde in het zesde lid zijn genomen, wordt als onrechtmatig beschouwd.

8. Musea, en in het algemeen alle diensten en instellingen die verantwoordelijk zijn voor het beheer van culturele goederen mogen niet overgaan tot aankoop van enig cultureel goed dat verkregen is door onrechtmatig uitvoer, invoer of eigendomsoverdracht.

9. Ter bevordering en vergemakkelijking van een wettige uitwisseling van culturele goederen dienen de Lid-Staten ernaar te streven dat goederen van dezelfde aard als die waarvan de uitvoer of de eigendomsoverdracht niet kan worden toegestaan door middel van verkoop of ruil, of bepaalde van de laatstgenoemde, door middel van uitlening of het in bewaring geven, ter beschikking worden gesteld van openbare verzamelingen in andere Lid-Staten.

III. AANBEVOLEN MAATREGELLEN

Vaststelling en nationale inventarisatie van culturele goederen

10. Ter verzekering van een doelmatiger toepassing van de bovengenoemde algemene beginselen, dient elke Lid-Staat, zo mogelijk, regelingen te ontwerpen en toe te passen ter vaststelling van de culturele goederen, als omschreven in het eerste en tweede lid hierboven, die zich op zijn grondgebied bevinden, en van die goederen een nationale inventaris op te stellen. Opneming van een cultureel goed in deze inventaris mag geen wijziging brengen in de wettige eigendom van dat goed. In het bijzonder dient een cultureel goed in particuliere eigendom die eigendom te behouden, ook al is het in de nationale inventaris opgenomen. Deze inventaris mag geen beperkend karakter dragen.

Instellingen voor de bescherming van culturele goederen

11. Elke Lid-Staat dient te bepalen dat de bescherming van culturele goederen tot de bevoegdheid behoort van daarvoor in aanmerking komende officiële organen en, zo nodig, een nationale dienst in te stellen voor de bescherming van culturele goederen. Hoewel verschillen in de grondwettelijke bepalingen en in traditie, alsmede ongelijkheid der middelen, de invoering van een gelijkvormig stelsel door alle Lid-Staten onmogelijk maken, dienen niettemin bepaalde gemeenschappelijke hieronder genoemde beginselen te worden aanvaard, indien instelling van een nationale dienst voor de bescherming van culturele goederen noodzakelijk wordt geacht:

- a. De nationale dienst voor de bescherming van culturele goederen dient, zo mogelijk, de vorm te hebben van een door de overheid geleide dienst, of van een orgaan dat overeenkomstig de nationale wet werkt en over de nodige bestuurlijke, technische en financiële middelen beschikt om zijn taak naar behoren te kunnen vervullen.

- b. De taak van de nationale dienst voor de bescherming van culturele goederen dient o.m. te omvatten:
- (i) Vaststelling van de zich op het grondgebied van die Staat bevindende culturele goederen en, indien de omstandigheden zulks eisen, het instellen en bijhouden van een nationale inventaris van die goederen, overeenkomstig het bepaalde in het tiende lid hierboven;
  - (ii) Samenwerking met andere bevoegde organen bij het toezicht op de uitvoer, invoer en eigendomsoverdracht van culturele goederen, overeenkomstig het bepaalde in Deel II hierboven; het toezicht op de uitvoer zou aanzienlijk worden vergemakkelijkt, indien culturele goederen bij uitvoer zouden zijn vergezeld van een daartoe passende verklaring, waarin de uitvoerende Staat verklaart dat voor de uitvoer van het culturele goed machtiging is verleend. In geval van twijfel ten aanzien van de rechtmatigheid van de uitvoer, dient de instelling belast met de bescherming der culturele goederen zich te wenden tot de bevoegde instelling ten einde de rechtmatigheid van de uitvoer te doen bevestigen.
- c. De nationale dienst voor de bescherming van culturele goederen dient de bevoegdheid te bezitten de bevoegde nationale autoriteiten voorstellen te doen met betrekking tot eventuele andere passende wettelijke of bestuurlijke maatregelen voor de bescherming van culturele goederen, met inbegrip van sancties ter voorkoming van onrechtmatige uitvoer, invoer en eigendomsoverdracht.
- d. De nationale dienst voor de bescherming van culturele goederen dient een beroep te kunnen doen op deskundigen die raad kunnen geven ten aanzien van technische problemen en oplossingen kunnen voorstellen in gevallen waarin zich geschillen voordoen.

12. Elke Lid-Staat dient, voor zover mogelijk, een fonds in te stellen of andere passende financiële maatregelen te nemen, ten einde middelen ter beschikking te hebben voor de aankoop van culturele goederen die van uitzonderlijke betekenis zijn.

Bilaterale en multilaterale overeenkomsten

13. Indien zulks nodig of wenselijk mocht blijken, dienen de Lid-Staten bilaterale of multilaterale overeenkomsten te sluiten, bijvoorbeeld binnen het kader van regionale intergouvernementele organisaties met het oog op de oplossing van vraagstukken die voortvloeien uit de uitvoer, de invoer of de eigendomsoverdracht van culturele goederen, en meer in het bijzonder ter verzekering van de teruggave van culturele goederen die onrechtmatig zijn uitgevoerd

uit het grondgebied van een der partijen bij deze overeenkomsten en die zich bevinden op het grondgebied van een andere partij. Zodanige overeenkomsten kunnen, zo daartoe aanleiding bestaat, worden vervat in verder strekkende overeenkomsten, zoals culturele overeenkomsten.

Internationale samenwerking bij het opsporen van onrechtmatige handelingen

14. Indien zulks nodig of wenselijk mocht blijken, dienen deze bilaterale of multilaterale overeenkomsten bepalingen te bevatten, die hierop neerkomen dat in alle gevallen waarin men voornemens is de eigendom van een cultureel goed over te dragen, de bevoegde diensten van elke Staat vaststellen dat er geen gronden aanwezig zijn aan te nemen dat dit goed is verkregen door diefstal, onrechtmatige uitvoer of onrechtmatige eigendomsoverdracht, of een andere handeling die op grond van de wetgeving van de uitvoerende Staat als onwettig wordt beschouwd, bijvoorbeeld door te verlangen dat een verklaring als bedoeld in het elfde lid wordt overgelegd. Elk twijfelachtig aanbod en de daarop betrekking hebbende bijzonderheden dienen ter kennis van de desbetreffende diensten te worden gebracht.

15. De Lid-Statens dienen er naar te streven elkander bij te staan door het uitwisselen van hun ervaringen op de gebieden waarop deze aanbeveling betrekking heeft.

Teruggave van onrechtmatig uitgevoerde culturele goederen

16. Lid-Statens, diensten voor de bescherming van culturele goederen, musea en, in het algemeen, alle bevoegde instellingen dienen onderling samen te werken ter verzekering of ter vergemakkelijking van de teruggave van onrechtmatig uitgevoerde culturele goederen. Deze teruggave dient te geschieden overeenkomstig de wetgeving die van kracht is in de Staat op wiens grondgebied de goederen zich bevinden.

Bekendmaking in het geval van verdwijning van een cultureel goed

17. De verdwijning van een cultureel goed dient, op verzoek van de Staat die op dat goed aanspraak maakt, door middel van een passende bekendmaking, ter kennis van het publiek te worden gebracht.

Rechten van bona fide kopers

18. Elke Lid-Staat dient zo nodig passende maatregelen te nemen die erin voorzien dat zijn nationale wetten of de internationale verdragen waarbij hij partij kan worden, het de bona fide koper van

culturele goederen die moeten worden teruggezonden naar het grondgebied van de Staat van waaruit zij onwettig zijn uitgevoerd, mogelijk maakt schadevergoeding of een redelijke tegemoetkoming te ontvangen.

Opvoedende activiteiten

19. In een geest van internationale samenwerking, waarbij zowel rekening wordt gehouden met het universele karakter van de cultuur als met de noodzaak van uitwisseling, ten einde een ieder in staat te stellen te genieten van het culturele erfdeel van de mensheid, dient elke Lid-Staat maatregelen te nemen om onder zijn onderdanen belangstelling in en eerbied voor het culturele erfdeel van alle volken te wekken en aan te kweken. Dit dient te geschieden door de bevoegde diensten in samenwerking met de met het onderwijs belaste diensten, de pers en andere voorlichtingsmedia, organisaties voor onderwijs aan jongeren en volwassenen, alsmede groepen en personen die zich bezighouden met culturele activiteiten.

Uitgegeven de *elfde* april 1967.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
J. LUNS.